Úterý 19. ledna 2021

P9_TA(2021)0004

Výkon práv Unie za účelem uplatňování a prosazování pravidel mezinárodního obchodu ***I

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2021 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 654/2014 o výkonu práv Unie za účelem uplatňování a prosazování pravidel mezinárodního obchodu (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

(2021/C 456/27)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2019)0623),

— s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 207 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0197/2019),

— s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na posudek Soudního dvora Evropské unie 2/15 ([1]),

— s ohledem na své usnesení o krizi Odvolacího orgánu WTO ze dne 28. listopadu 2019 ([2]),

— s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 74 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 4. listopadu 2020 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na článek 59 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod (A9-0133/2020),

1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;

2. schvaluje společná prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise, která jsou přílohou tohoto usnesení;

3. bere na vědomí prohlášení Komise, která jsou přílohou tohoto usnesení;

4. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;

5. pověřuje svého předsedu, aby postoj Parlamentu předal Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P9_TC1-COD(2019)0273

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 19. ledna 2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/…, kterým se mění nařízení (EU) č. 654/2014 o výkonu práv Unie za účelem uplatňování a prosazování pravidel mezinárodního obchodu

(Vzhledem k tomu, že bylo dosaženo dohody mezi Parlamentem a Radou, postoj Parlamentu odpovídá konečnému znění legislativního aktu, nařízení (EU) 2021/167.)

([1]) ECLI:EU:C:2017:376.
([2]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0083.

Úterý 19. ledna 2021

PŘÍLOHA K LEGISLATIVNÍMU USNESENÍ

Společné prohlášení Komise, Rady a Evropského parlamentu o nástroji pro odrazování od donucovacích opatření ze strany třetích zemí a boj proti nim

Komise bere na vědomí obavy Parlamentu a členských států, pokud jde o praktiky některých třetích zemí, jejichž cílem je donutit Unii nebo její členské státy k přijetí nebo zrušení konkrétních opatření politiky. Komise sdílí názor, že takové praktiky vyvolávají značné obavy. Potvrzuje, že se hodlá hlouběji zabývat případným nástrojem, jenž by mohl být přijat s cílem odrazovat od nátlakových opatření ze strany třetích zemí nebo je kompenzovat a díky němuž by bylo možné v reakci na taková opatření rychle přijmout protiopatření. Komise hodlá pokračovat v posuzování a na základě něho pak s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem přijmout legislativní návrh, který stanoví mechanismus umožňující odrazovat od takovýchto opatření nebo je kompenzovat v souladu s mezinárodním právem. Jak bylo oznámeno v prohlášení o záměru ze dne 16. září 2020, které předsedkyně Komise adresovala předsedovi Parlamentu a úřadujícímu předsedovi Rady, přijme Komise návrh v každém případě nejpozději do konce roku 2021 nebo dříve, bude-li to nutné v důsledku donucovacích opatření přijatých třetí zemí.

Rada a Evropský parlament berou na vědomí záměr Komise předložit návrh nástroje pro odrazování od donucovacích opatření ze strany třetích zemí a boj proti nim. Oba orgány jsou odhodlány plnit svou institucionální úlohu spolunormotvůrců a návrh včas posoudit s ohledem na závazky Unie podle mezinárodního práva veřejného a práva WTO, jakož i na příslušný vývoj v oblasti mezinárodního obchodu.

Společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise

Unie je i nadále odhodlána prosazovat mnohostranný přístup k řešení mezinárodních sporů, obchod založený na pravidlech a mezinárodní spolupráci v zájmu splnění cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje. Unie bude spolupracovat při jakémkoliv úsilí o reformu mechanismu WTO pro řešení sporů, které může zajistit účinné fungování odvolacího orgánu WTO.

Prohlášení Komise

1. **Prohlášení Komise o souladu s mezinárodním právem**

Pokud Unie předloží spor podle Ujednání o řešení sporů proti jinému členovi Světové obchodní organizace (WTO), vyvine Komise veškeré přiměřené úsilí, aby co nejdříve získala souhlas tohoto člena s tím, že se uchýlí k rozhodčímu řízení podle článku 25 Ujednání o řešení sporů jakožto prozatímnímu odvolacímu řízení, které zachová podstatné rysy odvolání u Odvolacího orgánu (dále jen „odvolací rozhodčí řízení“), dokud Odvolací orgán nezačne znovu plně fungovat v souladu s článkem 17 Ujednání o řešení sporů.

Při přijímání prováděcích aktů podle čl. 3 písm. aa) nařízení bude Komise jednat v souladu s požadavky mezinárodního práva týkajícími se protiopatření, jak jsou kodifikovány v článcích o odpovědnosti států za jednání v rozporu s mezinárodním právem přijatých Komisí pro mezinárodní právo.

Před přijetím prováděcích aktů podle čl. 3 písm. aa) Komise zejména vyzve dotčeného člena WTO, aby provedl zjištění a doporučení skupiny odborníků WTO, oznámí mu, že Unie hodlá přijmout protiopatření a znovu potvrdí svou ochotu vyjednat oboustranně přijatelné řešení v souladu s požadavky Ujednání o řešení sporů.

Pokud již byly přijaty prováděcí akty podle čl. 3 písm. aa), pozastaví Komise jejich uplatňování, jestliže Odvolací orgán znovu začne fungovat v dotčené věci v souladu s článkem 17 Ujednání o řešení sporů, nebo je-li zahájeno prozatímní odvolací řízení, které je vedeno v dobré víře.

2. **Prohlášení Komise**

Komise vítá přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 654/2014.

Komise připomíná své prohlášení, které učinila při přijetí původního nařízení, mimo jiné že prováděcí akty, které je zmocněna přijímat, budou navrženy podle objektivních kritérií a budou podléhat kontrole členských států. Při výkonu tohoto zmocnění hodlá Komise jednat v souladu s prohlášením učiněným při přijetí původního nařízení, jakož i s tímto prohlášením.

Při přípravě návrhů prováděcích aktů, které mají vliv na obchod službami nebo na obchodní aspekty práv duševního vlastnictví, připomíná Komise své povinnosti podle čl. 9 odst. 1a a potvrzuje, že povede intenzivní předběžné konzultace, aby jí bylo možné sdělit veškeré relevantní zájmy a důsledky, které postoupí členským státům, a tyto byly řádně zohledněny při případném přijetí opatření. Při těchto konzultacích bude Komise usilovat o příspěvky od soukromých zúčastněných stran dotčených možnými opatřeními obchodní politiky, jež má Unie v těchto oblastech přijmout, a předpokládá, že tyto příspěvky obdrží. Komise také bude usilovat o vyjádření orgánů veřejné správy, které se mohou podílet na provádění těchto případných opatření obchodní politiky přijatých Unií nebo jichž se tato opatření mohou týkat, a předpokládá, že jí tyto orgány sdělí své postoje.

V případě opatření v oblasti obchodu službami a obchodních aspektů práv duševního vlastnictví budou při přípravě návrhů prováděcích aktů náležitě zohledněny zejména příspěvky veřejných orgánů členských států, které se podílejí na tvorbě nebo provádění právních předpisů upravujících dotčené oblasti, mimo jiné ohledně interakce opatření obchodní politiky s unijními a vnitrostátními právními předpisy. Obdobně i další zúčastněné strany, jichž se tato opatření obchodní politiky týkají, dostanou příležitost formulovat svá doporučení a obavy, pokud jde o výběr a koncepci přijímaných opatření. Připomínky budou členským státům sděleny při přijímání opatření v souladu s článkem 8 nařízení. Pravidelný přezkum takových opatření v průběhu jejich uplatňování nebo po jejich ukončení rovněž zohlední příspěvky orgánů členských států a soukromých zúčastněných stran, pokud jde o fungování těchto opatření, a v případě problémů, vyvstanou-li, umožní provést úpravy.

Komise konečně znovu potvrzuje, že klade velký důraz na to zajistit, aby nařízení bylo účinným a účelným nástrojem k prosazování práv Unie podle mezinárodních obchodních dohod, a to i v oblasti obchodu službami a v oblasti obchodních aspektů práv duševního vlastnictví. Opatření, jež se mají v těchto oblastech použít, proto musí rovněž zajistit účinné prosazování v souladu s právy Unie tak, aby dotčenou třetí zemi přiměla k dodržování pravidel a byla v souladu s platnými mezinárodními pravidly pro typ opatření, jež lze k prosazování používat.

Prohlášení Komise

Po přijetí nařízení v roce 2014 se Komise zavázala k účinné komunikaci a výměně názorů s Evropským parlamentem a Radou o obchodních sporech, které mohou vést k přijetí opatření podle tohoto nařízení, a o prosazovacích opatřeních obecně. S vědomím zastřešujícího cíle, kterým je účinné a efektivní prosazování práv Unie vyplývajících z mezinárodních obchodních dohod, jež uzavřela, bude Komise i nadále podporovat a racionalizovat své vztahy s Evropským parlamentem a Radou ke vzájemnému prospěchu.

Komise se zejména zavazuje, že v rámci svého zesíleného systému prosazování přezkoumá podezření na porušení mezinárodních obchodních dohod Unie, pokud na ně upozorní Parlament, jeho členové či výbory nebo Rada, a to za předpokladu, že k těmto žádostem budou připojeny podpůrné důkazy. Komise bude Parlament a Radu průběžně informovat o výsledcích, které přináší její intenzivnější snaha o prosazování pravidel.

Při uplatňování zesíleného systému prosazování bude Komise věnovat stejnou pozornost údajným porušením ustanovení o obchodu a udržitelném rozvoji v obchodních dohodách a podezřením na porušení systémů přístupu na trh. Zpracování podezření na porušení ustanovení o obchodu a udržitelném rozvoji se stane nedílnou součástí systému. Komise upřednostní případy, které jsou obzvláště závažné z hlediska svého vlivu na pracovníky nebo životní prostředí v souvislosti s obchodem, případy systémově významné a právně podložené případy.

Komise se bude i nadále plně účastnit zvláštních zasedání s příslušným parlamentním výborem za účelem výměny názorů na obchodní spory a prosazovací opatření, a to i pokud jde o dopady na průmyslová odvětví Unie. V této souvislosti budou zprávy od Komise nadále pravidelně poskytovat aktuální informace o všech projednávaných sporech a okamžité informace o zásadním vývoji ohledně sporů, přičemž tyto informace budou předávány ve stejnou dobu, kdy je obdrží členské státy. Podávání zpráv a informací bude probíhat prostřednictvím příslušných výborů v Radě a v Parlamentu.

Zároveň bude Komise nadále pravidelně informovat Parlament a Radu o mezinárodním vývoji, který může vést k situacím vyžadujícím přijetí opatření podle uvedeného nařízení.

V neposlední řadě Komise znovu potvrzuje, že podle svých závazků na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011, Parlamentu a Radě neprodleně předá návrhy prováděcích aktů, které předkládá výboru členských států, jakož i konečné návrhy prováděcích aktů po vydání stanovisek ve výboru. Správu tohoto procesu zajišťuje rejstřík projednávání ve výborech.